

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 1

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה וגו'

“See, I give before you today
a blessing and a curse”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likkutei-torah/reeh/1/

1 ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה וגו'. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל מקום שנאמר היום הוא נצחי ולעולם גם היום הזה.

"See, I give before you today a blessing and a curse: the blessing," etc. Now, our Sages, of blessed memory, said: wherever it says "today," it is eternal and forever, [applying] also [to] this very day.

ולהבין זה בכאן וגם מלת לפניכם דהוי ליה לומר לכם. אך הענין כי הנה יש בכל אחד ואחד מישראל בחי' פנימיות ובחינת חיצוניות (עמ"ש מזה ע"פ ויהי מקץ בדבור השני)

[We need] to understand this here, and also the word "before you" (lifneichem), since it should have said "to you" (lachem). But the explanation is this: in each and every one of Israel there is an inner dimension (pnimiyus) and an outer dimension (chitzoniyus) (see what is written on this on [the verse] "And it came to pass at the end," in the second discourse).

והנה כתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם כי בשעת קבלת התורה נמשך לכל אחד ואחד מישראל בחינת הוי' בבחי' פנים שלהם בכל ניצוץ נשמותיהם

Now it is written, "Face to face Havayah spoke with you," for at the time of the receiving of the Torah, the level of Havayah was drawn down to each and every one of Israel, into their level of "face" (panim), in every spark of their souls.

וזהו ענין קבלת הדבור אנכי ה' אלקיך פ"י שיהיה בחי' שם הוי' מאיר ומתגלה בך כל כך עד שיהא נקרא על שמך להיות אלהיך אלהים שלך כמ"ש במ"א.

And this is the meaning of receiving the utterance "I am Havayah your G-d": that is, that the level of the Name Havayah should shine and be revealed in you so much that it is called by your name, to be "your G-d," a G-d that is yours, as is explained elsewhere.

2 וביאר ענין זה איך יש בחינת שם הוי' בכל אחד ואחד. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אפילו רשעים מלאים חרטות שנופלים להם הרהורי תשובה מחמת שאינו רוצה להיות נפרד מהקב"ה והוא בלי טעם ודעת מפני

The explanation of this matter — how the level of the Name Havayah is in each and every one: our Sages, of blessed memory, said that even the wicked are full of regrets, for thoughts of teshuvah (return) come to them, because he does not want to be separated from the Holy One, blessed be He. And this is without reason or knowledge, because

כי בחינה זו היא באה מבחינת חכמה שהיא בחי' ביטול אליו ית' שלמעלה מן ההשכלה והדעת המושג

(כמ"ש בס"ש"ב [בספר של בינונים] פ"ח)

this level comes from the level of Chochmah (wisdom), which is the level of self-nullification (bit-tul) before Him, may He be blessed, that is higher than intellection and comprehended knowledge (as is explained in Sefer Shel Beinonim [Tanya], chapter 18).

ונקרא בחי' משכיל על דבר וכתוב משכיל לאיתן אזרחי פי' משכיל להיות איתן מלשון חיזוק כמו איתן

מושכך כי בחינה זו היא בחינה חזקה שנתחזק בכל אחד ואחד מישראל מאד בבחי' קשה עורף כמ"ש

It is called the level of "one who has insight into a matter" (maskil al davar), and it is written, "A maskil of Eisan the Ezrachi." The meaning is: maskil, to be eisan, a term for strength, as in "Firm (eisan) is your dwelling place"; for this level is a strong level, very strongly fixed in each and every one of Israel, in the manner of stiff-neckedness, as it is written,

כי עם קשה עורף הוא וסלחת וגו' כמ"ש במ"א לפי שהוא רצון פשוט בלי שום טעם ושכל מושג

"for it is a stiff-necked people, and You will pardon," etc., as is explained elsewhere; because it is a simple will, without any reason or comprehensible intellect.

וגם אותיות איתן משמשות לעתיד לבא (שהן באין בראש התיבה להורות על שימוש הפעולה להבא

אפע"ל יפע"ל תפע"ל נפע"ל)

Also, the letters of eisan serve for what is to come (le'asid lavo) (for they come at the beginning of a word to indicate that the action is meant for the future: efal, yifal, tifal, nifal [I, he, you, we will act]).

כי לעתיד לבא יהיה בחי' חכמה בחי' ביטול הנ"ל בהתגלות בכל אחד ואחד מישראל משא"כ עכשיו

הרוח שטות מכסהו שדומה בעיניו שעודנו ביהדותו כמ"ש במ"א

For in the Time to Come (le'asid lavo) the level of Chochmah, the level of bittul mentioned above, will be revealed in each and every one of Israel; whereas now the spirit of folly covers it, so that it seems in his eyes that he is still within his Jewishness, as is explained elsewhere

(ע' [ע"ן] בס"ש"ב [בספר של בינונים] פכ"ד) וזהו האזרחי מלשון אזרח הארץ שיש בכל אחד ואחד בחינה זו מאז

מעולם

(see Sefer Shel Beinonim [Tanya], chapter 24). And this is [the meaning of] "the Ezrachi," from the term "a native (ezrach) of the land": for this level is in each and every one from of old, from eternity,

כי ישראל עלו במחשבה במקורא דכולא ובחינה זו היא בחינת יו"ד של שם הוי" ב"ה

for Israel arose in thought, in the Source of all. And this level is the level of the yud of the Name Havayah, blessed be He

(עיי' באגרת התשובה פ"ד ועמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח בפ"י וקדם צרתני ובד"ה יונתי בחגוי שהוא בחי' מחשבה הקדומה ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה פי' וענין בקדמין וז"ש [וזהו שכתוב] כאן מאז מעולם כו')

(see Iggeres HaTeshuvah, chapter 4; and see what is written in the discourse beginning "On the eighth day he sent," on the meaning of "and before (kedem) You formed me," and in the discourse beginning "My dove, in the clefts," that it is the level of the primordial thought; and see what is written in the discourse beginning "When Israel put 'we will do' first," on the meaning and concept of "bekadmin" (in the beginning); and this is what it says here, "from of old, from eternity," etc.;

ועמ"ש ס"פ שלח בענין ישראל לי ראש ועמ"ש בד"ה ה' לי בעוזרי בפ"י כל האזרח בישראל כלומר מה שאני עתיד להזריח כו' ושני הפי' אמת שלעתיד יזריח ויאיר בחינה זו בגילוי בכל אחד מישראל).

and see what is written at the end of Parshas Shelach on the subject of "Yisrael — li rosh" ("a head to Me"); and see what is written in the discourse beginning "Havayah is with me among my helpers," on the meaning of "every native (ha'ezrach) in Israel," that is, what I am destined to make shine (lehazriach), etc. And both interpretations are true, for in the Time to Come this level will shine forth and give light openly in each one of Israel).

ובחי' ה"א עילאה היא בחי' בינה רחובות הנהר שיש לה אורך ורוחב כו' דהיינו ענין התבוננות בגדולת ה' כל חד לפום שיעורא דיליה איך הוא בשמים ממעל

And the level of the upper hei is the level of Binah (understanding), "the broad expanses of the river," which has length and breadth, etc.; that is, contemplation of the greatness of G-d, each one according to his own measure — how He is "in the heavens above

ועל הארץ מתחת אין עוד וכולא קמיה כלא חשיב ממש וכי' בחי' אלו צריכין להיות תמיד אצל האדם בעבודת ה' בלי פירוד

and on the earth below; there is nothing else," and all before Him is considered as truly nothing. These two levels must always be with a person in his service of G-d, without separation;

כי על ב' בחינות אלו איתא בזהר שהן תרין ריעין דלא מתפרשין לכן צריך להיות גם באדם כך

for concerning these two levels it is stated in the Zohar that they are “two companions that never part.” Therefore it must be so in a person as well:

דהיינו להתבונן ולהעמיק שכלו ובינתו באורך ורוחב כפי אשר יד שכלו ורוח בינתו מגעת וליבטל אליו ולדבקה בו במסירת נפש ממש בבחי' חכמה שלמעלה מטעם ודעת המושג שאם לא יהי' [יהיה] לו בחי' ביטול הנ"ל

namely, to contemplate, and to deepen his intellect and understanding in length and breadth, as far as the hand of his intellect and the spirit of his understanding reach; and to be nullified before Him and to cleave to Him with actual self-sacrifice (mesirus nefesh), at the level of Chochmah, which is above reason and comprehensible knowledge. For if he does not have the bittul mentioned above,

אזי אפילו אם יתבונן בגדולת ה' בהרחבה כפי כחו ויוליד מזה אהבה ויראה לא יהיה להם קיום אמיתי ויפול ממדרגתו ח"ו [חס ושלום]

then even if he contemplates the greatness of G-d expansively, according to his ability, and from this gives birth to love and awe, they will have no true permanence, and he will fall from his level, G-d forbid.

כי החכמה תחיה בעליה פי' בעליה דתרגום בעל מרא ורבון דהיינו אפילו מה שיש לו בחינת ממשלה על הארה מבחינה זו

For “wisdom gives life to its possessors (be'aleha).” The meaning of be'aleha: as the Targum renders ba'al, “mara” and “ribbon” (master, lord); that is, even [where] he has [only] a measure of mastery over an illumination from this level.

כי ההתבוננות בגדולת ה' בהרחבה ובעומק יש לה מעלה יתירה על בחי' ביטול שמבחי' חכמה הנ"ל

For contemplation of the greatness of G-d, expansively and in depth, has an added advantage over the bittul that comes from the level of Chochmah mentioned above

(ועמ"ש ר"פ לך לך בענין ה"א דאברהם ועי' בע"ח [בעץ חיים] שער או"א [אבא ואימא] פ"ב [פרק ב'] שהבינה נק' א"ח [אשת חיל] עטרת בעלה כו')

(and see what is written at the beginning of Parshas Lech Lecha on the subject of the hei of Avraham; and see Etz Chaim, Sha'ar Abba ve'Imma, chapter 2, that Binah is called “a woman of valor, the crown of her husband,” etc.),

לפי שאין מחשבה תפיסא ביה כי אם הארה כל שהוא מבחינת חכמה אבל ההתבוננות הרי המחשבה תפיסא בכולא ואעפ"כ [ואף על פי כן]

because thought does not grasp it, except for a minute illumination from the level of Chochmah; but contemplation — thought grasps all of it. Nevertheless,

הנה החכמה תחיה ונקרא נקודה בהיכליה (עיי' בזהר בראשית) (די ו') ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון ה' ועמ"ש סד"ה

“wisdom gives life,” and it is called “a point in its palace” (see the Zohar, Bereshis, page 6, and the Tikkunei Zohar, Tikkun 5; and see what is written at the end of the discourse beginning

כי אתה נרי בפי מקץ ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] דענין פך של שמן שמצאו כו' הנז' [הנזכר] שם זהו ענין הנקודה שבהיכליה

“For You are my lamp,” in Parshas Mikeitz. According to this, it may be said that the [matter of the] cruse of oil that they found, etc., mentioned there, is the concept of the point within its palace,

כי שמן הוא חכמה עילאה ע"ש שהנקודה מחיה את ההיכל שאם אין נקודה אין ההיכל משמש כלום for oil is supernal Chochmah; see there): for the point gives life to the palace, since if there is no point, the palace serves no purpose at all.

וגם אם יהיה לו בחי' נקודה זו אם אין היכל אינו כלום ולפיכך צריך להיות שתיהן כאחד והם תריין ריעין דלא מתפרשין למטה כמו למעלה:

And also, if he has this level of the point but there is no palace, it is nothing. Therefore the two must be together as one, and they are “two companions that never part,” below as above.

3 ב ובחי' וא"ו של שם הוי"ו הוא בחינת נחל איתן שמבחי' איתן הנ"ל יורד בחי' נחל בחי' המשכה למטה למקום מדות שבלב שנחלקין לשש בחי'

2. And the level of the vav of the Name Havayah is the level of nachal eisan (a mighty stream): from the level of eisan mentioned above there descends the level of a stream (nachal), the level of a drawing down below, to the place of the emotive attributes (middos) in the heart, which divide into six levels,

והוא בחי' וא"ו להפכם לקדושה ואח"כ לבחי' ה' אחרונה בחי' מחשבה דבור ומעשה שהם כנגד ג' קוין שבה' אחרונה והוא בחי' תורה שבע"פ [שבעל פה] מלכות פה קרינן לה וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה

and this is the level of the vav, to transform them to holiness; and afterwards [it is drawn] to the level of the final hei, the level of thought, speech and action, which correspond to the three lines in the final hei. And this is the level of the Oral Torah — “Malchus (sovereignty), we call it ‘mouth’” — and “great is study, for it leads to action.”

(ענין נחל איתן מבואר באגה"ק [באגרת הקודש] בסופו בד"ה וצדקה כנחל איתן שהיא הארת חכמה עילאה שיאיר בפנימית הלב ליבטל ביחודו ית' בתכלית מעומקא דליבא.

(The concept of nachal eisan is explained in Iggeres HaKodesh, at its end, in the discourse beginning “And charity like a mighty stream (nachal eisan)”: that it is the illumination of supernal Chochmah (wisdom), which is to shine in the inner dimension (pnimiyus) of the heart, to be utterly nullified in His unity, may He be blessed, from the depth of the heart.

וכן נתבאר בד"ה בכ"ה בכסליו שפנימית הלב מתאחדת עם המוח בבחי' תרין ריעין כו' וזהו ענין המבואר לקמן בפ' נצבים בד"ה כי המצוה הזאת בפ"י ממעמקים קראתיך לשון רבים כי יש עומק למעלה מעומק כו'

So too it is explained in the discourse beginning “On the twenty-fifth of Kislev” that the inner dimension of the heart becomes one with the brain, as “two companions,” etc. And this is the concept explained below, in Parshas Nitzavim, in the discourse beginning “For this commandment,” on the meaning of “From the depths I called You”: [“depths” is] in the plural, for there is a depth above a depth, etc.:

תשובה תשוב ה' במילוי יו"ד שהה"א היא בחי' תשובה עילאה שהיא מעומק הלב ומילוי היו"ד הוא בחי' תעלומות לב שבהעלם וכו' והיינו ב' יסודות דא"א [דאבא ואימא] כי יסוד אימא בינה ליבא זהו בחי' פנימית הלב עומקא

Teshuvah (return) is tashuv hei (“the hei returns”), with the filling of yud: the hei is the level of the higher teshuvah, which is from the depth of the heart, and the filling of yud is the level of “the hidden recesses of the heart,” which are in concealment, etc. And this is [the concept of] the two Yesods of Abba and Imma (Chochmah and Binah): for the Yesod of Imma — “Binah is the heart” — is the level of the inner dimension of the heart, the depth

דליבא ויסוד אבא הוא הארת ח"ע [חכמה עילאה] המאיר בפנימית הלב ונקי תעלומות לב ונתבאר מזה ע"פ ביום השמיני שלח הנ"ל ועי' לקמן ע"פ ושמתי כדכד שבח"י אהבה זו הנמשכת מחכמה עילאה נקי אבני חפץ שהיא עמוק עמוק כו' ע"ש.

of the heart; and the Yesod of Abba is the illumination of supernal Chochmah that shines in the inner dimension of the heart and is called "the hidden recesses of the heart." This has been explained on [the verse] "On the eighth day he sent," mentioned above. And see below, on [the verse] "And I will make [your windows of] kadkod," that this level of love, which is drawn from supernal Chochmah, is called "stones of desire" (avnei chefetz), being "deep, deep," etc.; see there.

והנה חפץ הוא פנימיות הרצון וזהו ענין ועמך לא חפצתי חפצתי דייקא והרצון הוא חיצוניותו וזהו שרש בחינת נקודה בהיכליה וכמ"ש בביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה]

Now, chefetz (desire) is the inner dimension of will, and this is the meaning of "and besides You I desire (chafatzti) nothing" — "desire," specifically; while will is its outer dimension. And this is the root of the level of "a point in its palace," as is written in the explanation of the Idra by the Arizal

(דכ"ב ע"א) שבח"י גלגלתא המקפת את המוח זהו בחי' בינה שהוא היכל לחכמה הגנוזה בתוכה ועמ"ש [ועיין מה שכתוב לעיל] ס"פ שלח בפ"י לי ראש

(page 22a), that the level of the gulgalta (skull) that surrounds the brain is the level of Binah, which is a palace for the Chochmah hidden within it. And see what is written above, at the end of Parshas Shelach, on the meaning of "li rosh" ("a head to Me").

והנה חכמה מקורה בח"ס [בחכמה סתימאה] וזהו שהאהבה הנמשכת מחכמה נקרא אבני חפץ כו' וזהו ענין תעלומות לבו וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר בשלח

Now, Chochmah has its source in the hidden Chochmah (Chochmah setimaah); and this is why the love drawn from Chochmah is called "stones of desire," etc., and this is the concept of "the hidden recesses of his heart." And this is what is said in the Zohar, Beshalach

(דס"ג ע"ב) בפ"י ממעמקים עומקא דכולא עומקא דבירא שהם ב' יסודות דאוי"א [דאבא ואימא] נקודה בהיכליה כו'

(page 63b), on the meaning of "From the depths": "the depth of all, the depth of the well," which are the two Yesods of Abba and Imma, "a point in its palace," etc.;

דהיינו חכמה עילאה שבפנימית הלב תשוב ה' במילוי יו"ד ועי"ז מעורר גי"כ למעלה בחי' ממעמקים שהוא בחי' גלגלתא וחכמה הגנוזה בתוכה בחי' מאד עמקו מחשבותיך כו' שהם שרש ומקור בחי' נקודה בהיכליה כנ"ל

that is, supernal Chochmah in the inner dimension of the heart, tashuv hei with the filling of yud. And through this one also arouses above the level of "from the depths," which is the level of the gulgalta and the Chochmah hidden within it, the level of "Your thoughts are very deep," etc., which are the root and source of the level of "a point in its palace," as mentioned above.

וזהו בשעה שישראל עונין אמן יהא שמיה רבא מברך הקב"ה מנענע ראשו וכדפי' לקמן יהי שם י"ה רבא שיגדל בחי' שם י"ה דהיינו גילוי חו"ב [חכמה ובינה] בחי' נחל איתן כו'

And this is [the meaning of]: "When Israel respond 'Amen, yehei shemei rabba mevarach' ('May His great Name be blessed'), the Holy One, blessed be He, nods His head"; and as is explained below, "May the Name Yah (shem Yah) be great": that the level of the Name Yah should grow great, that is, the revelation of Chochmah and Binah, the level of nachal eisan, etc.

לכן עי"ז נמשך מלמעלה התגלות רצונו וחפצו ית' בחי' ממעמקים קראתיך מאד עמקו מחשבותיך כו'

Therefore, through this, the revelation of His will and desire, may He be blessed, is drawn down from above: the level of "From the depths I called You," "Your thoughts are very deep," etc.

וע' עוד מענין איתן בזהר פ' ויחי (דר"ל ע"ב) ובסבא דמשפטים (דק"י סע"א [סוף עמוד א]) אית משכיל לעילא כו'

And see further on the subject of eisan in the Zohar, Parshas Vayechi (page 230b), and in the Sava deMishpatim (end of page 110a): "There is a maskil above," etc.

(וע"ב) ובפ' תרומה (דק"ע ע"ב) ובפ' אחרי (דס"ו סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם וענין בחי' אלו הנרמזים בשם הוי' הוא ענין קבלת התורה בדבור אנכי הוי' אלהיך

(and side b), and in Parshas Terumah (page 170b), and in Parshas Acharei (end of page 66b), and in the Mikdash Melech there. And the concept of these levels alluded to in the Name Havayah is the concept of the receiving of the Torah in the utterance "I am Havayah your G-d."

וזהו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] גבי עובר בבטן אמו נר דלוק על ראשו ומלמדין אותו כל התורה כולה.

And this is what our Sages, of blessed memory, said about a fetus in its mother's womb: "A lamp is lit above its head, and they teach it the entire Torah."

נר דלוק הוא בחי' יו"ד שבשם הוי' ומלמדין אותו כל התורה הוא בחי' ה"א אחרונה שבשם לומר לך שכל הענין מבחינות אלו שבשם הוי' מיו"ד עד ה"א אחרונה מלמדין אותו

"A lamp is lit" is the level of the yud of the Name Havayah, and "they teach it the entire Torah" is the level of the final hei of the Name — to tell you that the whole matter of these levels of the Name Havayah, from the yud to the final hei, they teach him,

כדי להיות לו אחר לידתו וצאתו לאויר העולם יותר בנקל תפיסת וקליטת הבחינות האלו במוחו ולבו ולצאת מהעלם אל הגילוי

so that after his birth and his coming out into the air of the world, the grasping and absorbing of these levels in his mind and heart will be easier for him, and [they will] come out from concealment into revelation

(ועיין מ"ש מזה ע"פ שחורה אני ונאווה בשיר השירים ובפ' שלח ע"פ והיה לכם לציצית. וזהו משכני אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו כו' וכמש"ש [וכמה שכתוב שם]):

(and see what is written on this on [the verse] "I am black but comely," in Shir HaShirim, and in Parshas Shelach on [the verse] "And it shall be for you as tzitzis." And this is [the meaning of] "Draw me after you, we will run; the king has brought me into his chambers," etc., as is written there).

4 ג אך אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שבזמן הגלות אין השם שלם כו' (עמ"ש מזה ע"פ ועשית ציץ וע"פ זכור את אשר עשה לך עמלק ובמגלת אסתר בדרוש הראשון שעל מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] חייב אינש לבסומי בפוריא) והיינו שאותיות ו"ה הם מפורדים מאותיות י"ה.

3. But our Sages, of blessed memory, said that in the time of exile the Name is not whole, etc. (see what is written on this on [the verse] "And you shall make a tzitz," and on [the verse] "Remember what Amalek did to you," and in Megillas Esther, in the first discourse, on the saying of our Sages, of blessed memory, "A person is obligated to become intoxicated on Purim"). That is, the letters vav-hei are separated from the letters yud-hei.

והענין בעבודת ה' הוא שאע"פ [שאף על פי] שמתבונן ומעמיק בגדולת ה' ומעמיק דעתו בבחי' בטול אליו ית' בבחינה שלמעלה מהדעת עכ"ז [עם כל זה] אינן פועלים להיות נמשך בלב להפך המדות אהבה ויראה בהתגלות הלב ברשפי אש ותשוקה לה' לבדו

The meaning of this in the service of G-d is that even though one contemplates and goes deep into the greatness of G-d, and deepens his mind in the level of self-nullification (bittul) before Him, may He be blessed, at a level above knowledge (daas), nevertheless these do not succeed in being drawn into the heart, to transform the emotive attributes (middos) [into] love and awe revealed in the heart, with "flashes of fire" and longing for G-d alone.

והיינו בסיבת הגלות שמלוכש בתאות וענינים גשמיים וע"ז נאמר ומלתם את ערלת לבבכם וגו' וביאור הענין כי הנה כתיב ומל ה' אלהיך את לבבך.

This is because of the exile, in that [a person] is clothed in desires and physical matters. And of this it is said, "You shall circumcise the foreskin of your heart," etc. And the explanation of the matter: it is written, "And Havayah your G-d will circumcise your heart."

5 וצריך להבין דמשמע שבחי' מילה זו יהיה מאת ה' לבדו והרי נאמר ומלתם וגו' אך הענין כי בחינת הערלה החופפת על הלב

Now this needs to be understood, for it implies that this aspect of circumcision will come from G-d alone, yet it is said, "You shall circumcise," etc. But the explanation is this: the foreskin that covers over the heart,

דהיינו בחינת תאוה גשמיים המונעים ומפסיקים בין שם י"ה לו"ה שלא יהיה התגלות האהבה אין הדבר תלוי אלא בתשובה כאמור עונותיכם מבדילים וגו' וכתיב ונרגן מפריד אלוף כו'

that is, the level of desires and physical matters, which hold back and interpose between the Name Yah and vav-hei so that there is no revelation of love — this depends only on teshuvah (return), as it is said, "Your iniquities separate," etc., and it is written, "A grumbler separates the Chief (aluf)," etc.

אך בענין התגלות עצמיות האהבה יש ב' בחי' חיצויות הלב ובחי' פנימיות נקודת הלב

But regarding the revelation of the very essence of love, there are two levels: the level of the outer dimension (chitzoniyyus) of the heart, and the level of the inner dimension (pnimiyus) of the point of the heart,

דהיינו שיתגלה אהבתו כ"כ [כל כך] עד שתהיה בחי' ביטול לגמרי ולא יהיה הרגש האהבה מפני שהיא נקודה עצמיות מעומקא דליבא כמ"ש במ"א (באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה אין ישראלנגאלין אלא בצדקה וע"ש)

that is, that his love be revealed so much that it becomes the level of complete self-nullification (bittul), and the love will not be felt, because it is an essential point from the depth of the heart, as is explained elsewhere (in Iggeres HaKodesh, the discourse beginning "Israel will be redeemed only through charity"; see there).

המשל מענין אדם אם נוגע אל תוך פנימיות נקודת לבו שלו מעצמותו ומהותו ושכל חייו תלויין בזה.

The analogy is from a person: if [something] touches the very inner dimension of the point of his own heart, from his essence and being, and his whole life depends on it.

וזו הבחינה היא מבחינת נחל איתן המשמשות לעתיד שלעתיד לבא כתיב אם יהיה נדחק בקצה השמים וגו' והביאך וגו'

And this level comes from the level of nachal eisan, [whose letters] serve for the future. For of the Time to Come it is written, "If your dispersed will be at the end of the heavens," etc., "and He will bring you," etc.,

והיטבך והרבך מאבותיך שתהיה בעילוי אחר עילוי במדרגה גבוה מאד אפי' [אפילו] יותר מהאבות כמ"ש כי

"and He will do you good and multiply you more than your fathers": that you will be in ascent after ascent, at a very high level, even higher than the Patriarchs, as it is written that

הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ירום מאברהם וכו' ואז כתיב ומל ה' אלהיך את לבבך ערלת לבבך לא כתיב אלא לבבך

"Behold, My servant shall be wise; he shall be exalted and lifted up and be very high" — "exalted" above Avraham, etc. And then it is written, "And Havayah your G-d will circumcise your heart": it does not say "the foreskin of your heart," but "your heart,"

דהיינו שכל בחי' חיצוניות הלב ימול לצאת מן ההעלם אל הגילוי בחי' פנימיות נקודת הלב הנ"ל:

meaning that He will circumcise the entire level of the outer dimension of the heart, so that the level of the inner dimension of the point of the heart, mentioned above, will come out from concealment into revelation.

6 ד וזהו שאנו מתפללים יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי יתברך כי בזה"ג [בזמן הגלות] אין

השם שלם כו' ולזאת אנו אומרים יהי שם י"ה רבא שיגדל בחינת שם י"ה

4. And this is why we pray, "May His great Name be blessed forever and to all eternity (le'alam ule'almei almaya); may it be blessed": for in the time of exile the Name is not whole, etc., and therefore we say, "May the Name Yah be great" — that the level of the Name Yah should grow great

(זהו כפ"י הטא"ח [הטור אורח חיים] סי' נ"ו בפ"י שמיה רבא ולעיל ס"פ שלח ע"פ אני כו' נתבאר דשמיה

רבא היינו שמו הגדול והוא כמ"ש התוס' [התוספות] ריש ברכות ושתי הכוונות אמת.

(this follows the interpretation of the Tur, Orach Chaim, section 56, on the meaning of shemei rabba. Above, at the end of Parshas Shelach, on [the verse] "I am," etc., it was explained that shemei rabba means "His great Name," and this follows what Tosafos write at the beginning of Berachos; and both intentions are true.

וגם י"ל [יש לומר] כי הא בהא תליא ע"ד שנו' [שנוכר] בביאור ע"פ זכור הנ"ל שלהיות התחברות י"ה בוי"ה

הוא ע"י המשכה מא"א [מאריך אנפין] בחי' קוצי דשערי כו'

It may also be said that the one depends on the other, along the lines of what was mentioned in the explanation of [the verse] "Remember," mentioned above: that yud-hei comes to be joined with vav-hei through a drawing down from Arich Anpin, the level of "the locks of hair" (kotzei desa'arei), etc.;

וגם ע"י ששם י"ה רבא בנפש האדם ע"י נמשך גילוי בחי' שמשו הגדול כומ"ש [כמו שכתוב] בסמוך בפ"י

בשעה שישראל אומרים אמן יהא שמיה רבא מברך הקב"ה מנענע ראשו כו')

and also, through the Name Yah being great in a person's soul, the revelation of the level of His great Name is thereby drawn down, as is written nearby on the meaning of "When Israel say 'Amen, yehei shemei rabba mevarach,' the Holy One, blessed be He, nods His head," etc.)

דהיינו ההתבוננות בגדולת השם והביטול אליו ית' עד שיהיה יתברך בחי' ברכה והמשכה למקום

המדות להפכם לקדושה מעומק נקודת פנימיות הלב וכידוע וכמ"ש במ"א ענין ההפרש שבין ברכה

להודאה

That is: contemplation of the greatness of G-d and self-nullification (bittul) before Him, may He be blessed, until there is "may it be blessed" (yisbarach) — the level of blessing and drawing down to the place of the emotive attributes (middos), to transform them to holiness from the depth of the inner point of the heart. As is known, and as is explained elsewhere on the difference between blessing (berachah) and acknowledgment (hodaah):

כי ברכה הוא בחי' ראי'ה בחי' ביטול הנ"ל ואח"כ יתפשט יותר לעלם דהיינו העלם אחד ולעלמי העלם
ב' עלמא העלם ג'

for blessing is the level of sight, the level of the bittul mentioned above. And afterwards it spreads further: le'alam, that is, one concealment (helem); ule'almei, a second concealment; almaya, a third concealment,

דהיינו בחי' ג' לבושים מחשבה דבור ומעשה שאפילו בבחי' מעשה שהוא העלם ולבוש השלישי החיצון
מכולם יאיר שם י"ה שיהיו כולם לה' לבדו ובטלים אליו דהיינו ע"י מחשבות ודבורי התורה ומעשה
המצות.

that is, the three garments: thought, speech and action; so that even in the level of action, which is the third concealment and garment, the most external of them all, the Name Yah will shine, so that they will all be for G-d alone and nullified before Him — that is, through the thoughts and words of Torah and the action of the mitzvos.

כי הנה מראש מקדם נסוכה סוף מעשה במחשבה תחילה פי' מראש היינו מראשית כל השתלשלות
העולמות ומקדם היינו קודם למראש

For “from the beginning (merosh), from of old (mikedem), she was anointed (nesuchah); last in deed, first in thought.” The meaning: “from the beginning” is from the very start of the entire chain of descending worlds (hishtalshelus), and “from of old” is prior to “from the beginning,”

שהוא ית' אינו בגדר עלמין כלל ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר כו' בלי שום שינוי
כמ"ש אני ה' לא שנית וגו'

for He, may He be blessed, is not within the bounds of worlds at all: “You were He before the world was created, and You are He after,” etc., without any change, as it is written, “For I, Havayah, have not changed,” etc.

כי הוא למעלה מבחי' עולמות מבחינת ממלא ומבחי' סובב כל עלמין כי ממלא וסובב שייך לומר בגדר
ובחי' עולמות

For He is above the level of worlds — above the level of the light that fills [all worlds] (memalei) and the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin); for “filling” and “encompassing” apply within the bounds and level of worlds,

אבל במהותו ועצמותו לא שייך לומר לא בחי ממלא ולא בחינת סובב וע"ז אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] מה לפניו מה לאחר כו'.

but of His being and essence one cannot speak of either the level of memalei or the level of sovev. And of this our Sages, of blessed memory, said, "what is before, what is after," etc.

7 והנה בחינה זו ירדה ונשתלשלה ונתלבשה במעשה המצות אשר לזאת גם במעשה המצות יש בחינת ביטול הנ"ל

Now, this level descended, came down step by step, and was clothed in the action of the mitzvos; and therefore in the action of the mitzvos, too, there is the level of self-nullification (bittul) mentioned above.

וצריך בעסק התורה והמצות שתכלה אליו הנפש למקורא דכולא מקור מים חיים וגו' משא"כ האומר אין לי אלא תורה כו' ועל זה נאמר אותי עזבו מקור מים חיים וגו'.

And in occupying oneself with Torah and mitzvos the soul must pine away for Him, for the Source of all, "the source of living waters," etc.; whereas one who says, "I have nothing but Torah," etc. — of this it is said, "They have forsaken Me, the source of living waters," etc.

וזוהו ראה אנכי נותן פ"י אנכי מי שאנכי דהיינו בחי אנכי ה' אלהיך שהוא דבור ראשון של קבלת התורה

And this is [the meaning of] "See, I give": "I" (Anochi) means "the One who I am," that is, the level of "I am Havayah your G-d," which is the first utterance of the receiving of the Torah

(ועיין ברבות ר"פ ראה א"ר [אמר רבי] אלעזר משאמר כו' ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים את כל הדברים האלה).

(see the Midrash Rabbah at the beginning of Parshas Re'eh: "Rabbi Elazar said: From when [He] said," etc.; and see what is written in the discourse beginning "And G-d spoke all these words").

נותן לפניכם בבחי פנים שלכם בחי ברכה שבשכיל שיש בבחי פנים שלכם בחי הוי כי ישראל עלו במחשבה לזאת תוכלו להמשיך עליכם בחינת ברכה ממקורא דכולא

"Give before you" — in your level of "face" (panim) — the level of blessing: because in your level of "face" there is the level of Havayah, for Israel arose in thought, therefore you can draw down upon yourselves the level of blessing from the Source of all.

וזהו את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי' מפני כי מראש מקדם נסוכה (ופי' מקדם יובן ממ"ש בד"ה חייב אינש לבסומי בפוריא בענין שנק' התורה משל הקדמוני קדמונו של עולם כו')

And this is [the meaning of] “the blessing, that (asher) you listen to the commandments of Havayah,” because “from the beginning, from of old, she was anointed.” (The meaning of “from of old” (mikedem) will be understood from what is written in the discourse beginning “A person is obligated to become intoxicated on Purim,” on the Torah being called “the parable of the Ancient One” (mashal hakadmoni), the One who preceded the world, etc.;

ובד"ה ששית ימים תאכל מצות כפי' רוח קדים דגבי קריעת ים סוף ובד"ה ביום השמיני שלח כפי' וקדם צרתני כנ"ל ולשון נסוכה הוא כמ"ש במ"א ע"פ ושמנה נסיכי אדם.

and in the discourse beginning “Six days you shall eat matzos,” on the meaning of “the east wind” (ruach kadim) at the splitting of the Sea of Reeds; and in the discourse beginning “On the eighth day he sent,” on the meaning of “and before (kedem) You formed me,” as mentioned above. And the term nesuchah is as explained elsewhere on [the verse] “and eight princes (nesichei) of men.”

וביאור ענין ראה אנכי נותן כו' הנה במ"א נת' [נתבאר] בענין ההפרש בין ברכה לתפלה שהברכה היא גילוי השרש שבהעלם שיתברך ויהיה נמשך לידי גילוי ולא המשכה חדשה לגמרי.

And the explanation of “See, I give,” etc.: it was explained elsewhere, regarding the difference between blessing and prayer, that blessing is the revelation of the root that is in concealment, that it be “blessed” and drawn down into revelation, and not an entirely new drawing down.

וזהו ההפרש בין ברכה לתפלה וזהו איש אשר כברכתו ברך אותם ולכן אמר ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו כי שרשו נעלה יותר וזהו שבשביל שעלו במחשבה לזאת דייקא תוכל להמשיך אליכם בחי' ברכה (כו').

And this is the difference between blessing and prayer. And this is [the meaning of] “each according to his blessing he blessed them”; and therefore he said, “But his younger brother shall be greater than he,” for his root is higher. And this is [the point]: because they arose in thought, for this reason specifically you can draw down to yourselves the level of blessing, etc.)

(ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים כפי' כי תקנה עבד עברי) להמשיך בהם בחי' הדעת משרשן כו' ע"ש

(And see what is written on [the verse] “And these are the ordinances,” on the meaning of “If you acquire a Hebrew servant”) — to draw down into them the level of Daas (knowledge) from their root, etc.; see there.

והנה מבואר לעיל שהפרש בין ברכה להודאה שברכה היא בחי' ראייה וזהו ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה.

Now, it was explained above that the difference between blessing and acknowledgment is that blessing is the level of sight; and this is [the meaning of] "See, I give before you today a blessing":

שע"י שאנכי נותן לפניכם ברכה ע"י ראה בחי' ראייה שהוא בחי' ביטול דח"ע [דחכמה עילאה] כו' ועו"ל [נעוד יש לומר] בענין אנכי נותן כו' ברכה ע"ד מ"ש סד"ה האזינו השמים בענין הברכה ויתן לך האלקים מטל השמים כו':

that through "I give before you a blessing," there is thereby "See," the level of sight, which is the level of the bittul of supernal Chochmah, etc. One may further explain "I give ... a blessing" along the lines of what is written at the end of the discourse beginning "Listen, O heavens," on the blessing "And may G-d give you of the dew of heaven," etc.

8 קיצור (א) בשעת קבלת התורה דכתיב פכ"פ [פנים בפנים] דבר הוי' עמכם נמשך לכל אחד בחינת הוי' בבחינת פנים בהנשמה (עמ"ש בד"ה זכור ושמור שהנשמות שרשן מבחינת גרמוהי וע"י התורה מתעלים בבחי' חיוהי וזהו שאזי נמשך בהם בחינת הוי').

Summary. (1) At the time of the receiving of the Torah, of which it is written, "Face to face Havayah spoke with you," the level of Havayah was drawn to each one, in the level of "face" (panim) in the soul (see what is written in the discourse beginning "Remember and Keep," that the souls are rooted in the level of "His vessels" (garmohi), and through the Torah they rise to the level of "His life-forces" (chayohi); and this is why the level of Havayah was then drawn into them.

והיינו ע"י דבור אנכי בחינת איהו ממש ועמ"ש ע"פ וארא כו' ושמי הוי"ה לא נודעתי להם כ"א זהו נמשך על ידי מתן תורה)

That is, through the utterance "I," the level of ihu ("He") Himself. And see what is written on [the verse] "And I appeared," etc., "but by My Name Havayah I did not make Myself known to them": rather, this was drawn down through the Giving of the Torah.)

בחינת היו"ד דשם הוא החכמה שהיא בחינת ביטול שלמעלה מהבינה והדעת כמ"ש בס"ש [בספר של
בינונים] ס"פ י"ח ונקי משכיל לאיתן וזה כפי הפרדס ערך משכיל וערך איתן זח"ב [זהר חלק ב'] משפטים
(ק"י סע"א [סוף עמוד א])

The level of the yud of the Name is Chochmah (wisdom), which is the level of self-nullification (bit-tul) that is higher than Binah (understanding) and Daas (knowledge), as is explained in Sefer Shel Beinonim [Tanya], at the end of chapter 18; and it is called "a maskil of Eisan." This follows the ex-planation of the Pardes, under the entries "maskil" and "eisan"; Zohar, Part II, Mishpatim (end of 110a)

(ועמ"ש בד"ה מצה זו ובד"ה מי מנה בענין הבחינה הרביעית דרובע ישראל) ובחי' ה"א עילאה היא בחי'
בינה התכונות (עמ"ש סד"ה ביום השמיני עצרת)

(and see what is written in the discourse beginning "This matzah" and in the discourse beginning "Who has counted," on the subject of the fourth level, of "the fourth part (rova) of Israel"). And the level of the upper hei is the level of Binah, contemplation (see what is written at the end of the dis-course beginning "On the eighth day, an assembly").

ובי' בחי' אלו נקרא נקודה בהיכליה ונקרא תרין ריעין ועמ"ש מענין יו"ד של שם בבה"ז [בביאורי הזהר] פי'
אחרי ע"פ המאמר שם (דע"ט ע"ב) הביאו עלי כפרה:

And these two levels are called "a point in its palace," and are called "two companions." And see what is written on the subject of the yud of the Name in Biurei HaZohar, Parshas Acharei, on the saying there (page 79b), "Bring an atonement for Me."

9 (ב) ובחינת וא"ו הוא המשכה מחו"ב [מחכמה ובינה] לששה מדות שכלב ונקי נחל איתן עיין בפרדס ערך
נחל ובמא"א [ובמאורי אור] אות נוי"ן סכ"ו ואח"כ ה' אחרונה היא מחודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] של התורה.

(2) And the level of the vav is the drawing down from Chochmah and Binah to the six emotive at-tributes (middos) in the heart, and it is called nachal eisan; see the Pardes, under the entry "nachal," and Me'orei Or, letter nun, section 26. And afterwards, the final hei is the thought, speech and action of the Torah.

וזהו נר דלוק על ראשו (ועמ"ש בד"ה כי אתה נרי הויה) ומלמדי [ומלמדים] אותו כו' (ועמ"ש ע"פ וכל בנך למודי הוי' ועיין במא"א [במאורי אור] אות למ"ד סעיף כ"ט):

And this is [the meaning of] "a lamp is lit above its head" (and see what is written in the discourse beginning "For You are my lamp, Havayah") "and they teach it," etc. (and see what is written on [the verse] "And all your children shall be taught of Havayah," and see Me'orei Or, letter lamed, section 29).

10 (ג) אך ענין שאין השם שלם היינו שאין נמשך בחי' נחל איתן לתוך המדות ומחדומ"ע [ומחשבה דיבור ומעשה] וכענין מ"ש בזח"א [בזהר חלק א] (ד"ו ע"ב) ע"פ ונהר יחרב ויבש וע' בפי' שמות (ד"ט ע"ב).

(3) But the matter of the Name not being whole is that the level of nachal eisan is not drawn into the emotive attributes (middos) and into thought, speech and action, like what is written in the Zohar, Part I (page 6b), on [the verse] "And the river shall be wasted and dried up"; and see in Parshas Shemos (page 9b).

וצ"ל ומלתם את ערלת לבבכם שע"כ וכל ה' את לבבך גם מילה היינו מל י"ה

And there must be "You shall circumcise the foreskin of your heart," so that through this, afterwards, "Havayah will circumcise your heart." Also, milah (circumcision) is [the letters of] mal Yah.

והנה את לבבך ואת לבב זרעך ר"ת [ראשי תיבות] אלול כי הם ימי רצון עמ"ש בד"ה אני לדודי: (ד)

Now, "es levavcha ve'es levav [zarecha]" ("your heart and the heart of [your offspring]") are the initials of Elul, for they are days of [Divine] favor; see what is written in the discourse beginning "I am my Beloved's." (4)

וזהו שאנו מתפללים יהא שמיה רבא מברך פי' שם י"ה יהיה רבא שיהיה נמשך בבחי' ו"ה.

And this is why we pray, "May His great Name be blessed" (yehei shemei rabba mevarach): the meaning is, the Name Yah will be great, so that it will be drawn into the level of vav-hei.

וכן פי' בזח"ב [בזהר חלק ב'] תרומה (קס"ה ע"ב) ע"פ סלו לרוכב בערכות ב"ה שמו. וע"ש בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ומ"ש מזה בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים.

So too it is explained in the Zohar, Part II, Terumah (page 165b), on [the verse] "Extol Him who rides upon the heavens, by His Name Yah." See there in the Ramaz, and what is written on this in the explanation of [the verse] "For as the new heavens."

והמשכה זו היינו ע"י מחשבה ודבור של התורה ומעשה המצות וזהו את הברכה שיהיה שם י"ה מברך זהו על ידי אשר תשמעו אל מצות הוי"ה עמ"ש ע"פ ועתה יגדל נא כח אדי.

And this drawing down is through the thought and speech of Torah and the action of the mitzvos. And this is [the meaning of] "the blessing": that the Name Yah be blessed, and this is through "that you listen to the commandments of Havayah." See what is written on [the verse] "And now, may the power of Ado-nai be great,"

ומ"ש סדי"ה טובה הארץ מאד מאד. וסדי"ה מי מנה. וגם כי מל"ת [מצות לא תעשה] שרשם בי"ה ומ"ע [ומצות עשה] בוי"ה כמ"ש בדי"ה אלה פקודי המשכן.

and what is written at the end of the discourse beginning "The land is very, very good," and at the end of the discourse beginning "Who has counted." And also, the prohibitive commandments are rooted in yud-hei and the positive commandments in vav-hei, as is written in the discourse beginning "These are the accounts of the Mishkan."

ועיין מענין ברכה בזח"ב [בזהר חלק ב'] בשלח (סי"ג ע"ב) ובמא"א [ובמאורי אור] אות בי"ת (סל"ה ולי"ט). והיינו שעיקר הברכה הוא המשכת אור הסוכ"ע בחי ע"ק [עתיקא קדישא] בממכ"ע [בממלא כל עלמין] והיינו ענין שיהיה השם שלם.

And see on the subject of blessing in the Zohar, Part II, Beshalach (page 63b), and in Me'orei Or, letter beis (sections 35 and 39). That is, the essence of blessing is the drawing down of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), the level of Atika Kadisha, into the light that fills all worlds (memalei kol almin); and this is the matter of the Name becoming whole.

עיין זח"ב [זהר חלק ב'] ס"פ תרומה (קע"ה ב') ובפ' וישלח (קס"ז ב'). ועמ"ש מענין וברכת את ה' סדי"ה ואכלת ושבעת.

See the Zohar, Part II, at the end of Parshas Terumah (page 175b), and in Parshas Vayishlach (page 167b). And see what is written on "and you shall bless Havayah" at the end of the discourse beginning "And you shall eat and be satisfied."

ולכן הכח הזה להמשיך הברכה זהו ע"י דבור אנכי שעל ידי זה נמשך בכל אחד שם הוי" ששל ידי זה הוא המשכת הברכה להיות ברוך הוי" כו'

Therefore this power to draw down the blessing comes through the utterance "I" (Anochi), through which the Name Havayah was drawn into each one; and through this comes the drawing down of the blessing, so that there is "Blessed is Havayah," etc.,

מן העולם ועד העולם כו' (בתהלים ס"י [סוף סימן] ק"ו [קל וחומר]): (ה) וגם כי הנה התורה מתחלת בבי"ת לפי שהוא סימן ברכה ועמ"ש מזה בזח"א [בזהר חלק א] ר"פ ויגש (דר"ה [דראש השנה] ע"ב) ואע"פ [ואף על פי] שהאל"ף הוא אותיות פלא שלמעלה מבחינת בי"ת

“from world to world,” etc. (in Psalms, at the end of Psalm 106). (5) Also, the Torah begins with a beis because it is a sign of blessing (and see what is written on this in the Zohar, Part I, at the beginning of Parshas Vayigash (page 205b)). And although the alef is the letters of pele (wonder), which is above the level of the beis,

אך הוא בבחי' פלא והעלם וגם כי שם הוא כחשכה כאורה כו' וכמ"ש בד"ה בשלח פרעה בענין כמה ארך אפים כו'

it is in the state of wonder and concealment; and also, there “darkness is like light,” etc., as is written in the discourse beginning “When Pharaoh sent,” on the subject of “How long-suffering,” etc.

ואיתא ברבות ר"פ בראשית כ"ו דורות היה האל"ף קורא תגר כו' למחר אני בא ליתן תורה ואיני פותח And it is stated in the Midrash Rabbah at the beginning of Bereshis that for twenty-six generations the alef complained, etc.: “Tomorrow I am coming to give the Torah, and I will open

אלא כך שנאמר אנכי כו' והיינו כי ע"י שניתנה תורה אזי יוכל להיות גילויי ההעלם וגם אז נמשך אנכי להיות הוי' אלקיך כו'

only with you, as it is said, ‘I (Anochi),’” etc. That is, through the Torah being given, there could then be a revelation of what is concealed; and also, then Anochi was drawn down to be “Havayah your G-d,” etc.

ולכן ניתנה בהר סיני שירדה שנאה על הרע עמ"ש סד"ה מצה זו בענין בעבור זה כו' ועמ"ש בד"ה

Therefore it was given on Mount Sinai, from which hatred (sinah) descended upon evil; see what is written at the end of the discourse beginning “This matzah,” on the subject of “because of this,” etc.; and see what is written in the discourse beginning

להבין ענין הברכות כפי' פותח בברוך כו' וזהו ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה היינו שמבחי' אלף דאנכי שלמעלה ממדרגת הבי"ת נמשך היום הברכה לפניכם כו'

“To understand the matter of the blessings,” on the meaning of “opens with ‘Blessed,’” etc. And this is [the meaning of] “See, I give before you today a blessing”: that from the level of the alef of Anochi, which is above the rank of the beis, the blessing is drawn down today before you, etc.

והיינו ע"ד מ"ש בזה"א [בזהר חלק א] ויצא (קנ"ח ב') ע"פ ברוך הוי' כו' מן העולם ועד העולם מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא דהיינו ע"ד מ"ש לפני יג"מ [י"ג מדות] ויקרא הוי' הוי'

This is along the lines of what is written in the Zohar, Part I, Vayetzei (page 158b), on [the verse] "Blessed is Havayah," etc., "from world to world": from the hidden world to the revealed world. That is, along the lines of what is written before the Thirteen Attributes, "And He called: Havayah, Havayah,"

דהיינו לחבר ולהמשיך שם הוי' שלמעלה מהשתלשלות שהוא ע"ק [עתיקא קדישא] בשם הוי' שבסדר השתלשלות והתהוות העולמות וכמ"ש מזה סד"ה וירא ישראל את היד הגדולה.

that is, to join and draw down the Name Havayah that is above the chain of descending worlds (hishtalshelus), which is Atika Kadisha, into the Name Havayah that is within the order of hishtalshelus and the coming into being of the worlds; as is written on this at the end of the discourse beginning "And Israel saw the great hand."

11 וזהו ענין שמיה רבא מברך כו' וזהו למעלה ממדרגת הברכה מה שנברא העולם באות כ"ת שהוא הברכה משם הוי' שבהשתלשלות העולמות כו'.

And this is the meaning of "shemei rabba mevarach," etc.; and this is above the rank of the blessing by which the world was created with the letter beis, which is the blessing from the Name Havayah that is within the chain of descending worlds (hishtalshelus), etc.

אבל על ברכה והמשכה זו דבחי' הוי' ה' מן העולם ועד העולם על זה נאמר ראה אנכי מי שאנכי נותן לפניכם היום דוקא ע"י מתן תורה ברכה כו'.

But concerning this blessing and drawing down of the level of "Havayah, Havayah," "from world to world" — of this it is said, "See, I" — the One who I am — "give before you today," specifically through the Giving of the Torah, "a blessing," etc.

12 ולהמשיך ברכה זו זהו ע"י אשר תשמעו אל מצות הוי' כנ"ל וע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] היום אם בקולו תשמעו.

And drawing down this blessing is through "that you listen to the commandments of Havayah," as mentioned above; and along the lines of the saying of our Sages, of blessed memory, "Today — if you will listen to His voice."

עמ"ש מזה בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] והקללה אם לא תשמעו הוא רק להעביר רוח החיצונים והטומאה של היצה"ר [היצר הרע] בכדי שיתקיים הברכה הנ"ל כמ"ש מזה בד"ה אלה החוקים והמשפטים כפ' בחקתי.

See what is written on this in the discourse beginning "On the eighth day, an assembly" (Shemini Atzeres). And "the curse, if you do not listen," is only in order to remove the spirit of the external forces and the impurity of the evil inclination, so that the blessing mentioned above will be fulfilled, as is written on this in the discourse beginning "These are the statutes and the ordinances," in Parshas Bechukosai.

וז"ש [וזהו שכתוב] גבי ברכה אשר תשמעו ולא אם תשמעו כמ"ש גבי והקללה אם. כי הברכה אינה בספק כי בין כך ובין כך הסוף שיקויים הברכה

And this is why, regarding the blessing, it says "that (asher) you listen," and not "if (im) you listen," as it says regarding "and the curse, if." For the blessing is not in doubt, since either way, in the end the blessing will be fulfilled.

וזהו ויברך דוד את ה' ר"ת [ראשי תיבות] ודאי. הודאי שמו כן תהלתו עיין מ"ש מזה במא"א [במאורי אור] אות וא"ו ס"ו:

And this is [the meaning of] "And David blessed Havayah" (Vayevarech David es Havayah): the initials of vadai (certain). "His Name is 'the Certain,' and so is His praise"; see what is written on this in Me'orei Or, letter vav, section 6.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/reeh/1/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok